Posudek oponenta diplomové práce

Studijní obor	PdF N-SPZP Speciální pedagogika, magisterský studijní program
Forma studia	Prezenční se specializací
Název práce	**Podpora žáků se zrakovým postižením na běžné základní škole**
Autor práce	Bc. Adéla Pilchovská
Vedoucí práce	Mgr. Bc. Dominik Levíček
Oponent práce	PhDr. Petra Röderová, Ph.D.

Téma práce

Autorka Bc. Adéla Pilchovská se ve své závěrečné práci zaměřila na problematiku vzdělávání žáků s postižením zraku se zřetelem na jejich podporu. Zvolené téma považuji za aktuální, autorka zkoumala podporu žáků se zrakovým postižením vzdělávaných v hlavním vzdělávacím proudu. Téma plně koresponduje se studovaným oborem autorky.

Cíl práce

Cílem práce je dle autorky „zmapovat formu a míru podpory poskytovanou žákům se zrakovým postižením na běžných základních školách“ (s.17). Cíl práce byl formulován srozumitelně, avšak poměrně obecně, autorce se jej podařilo z větší části naplnit naplnit.

Struktura práce

Text práce je strukturován do čtyř kapitol, členění je přehledné, jednotlivé subkapitoly na sebe navazují.
Tři kapitoly poskytují teoretická východiska. V kapitole věnované případovým studiím nebylo potřeba využít členění do dílčích podúrovní, naopak by bylo pro čtenáře přehlednější zvýraznit rozčlenění na zahraniční a české studie a vyvodit zvlášť závěry.

Odborné zhodnocení obsahu práce

Diplomantka věnovala teoretickému vymezení tři kapitoly. První kapitola je věnována vzdělávání a potřebným opatřením v kontextu speciálních vzdělávacích potřeb žáků s oslabením zrakového vnímání či se zrakovým postižením. Druhá kapitola poskytuje informace o zprostředkování obsahů vzděláváním za využití specifických pomůcek a metod. Oceňuji zpracování třetí teoretické kapitoly, která je srovnávací studií. Autorka ji přehledně upravila do tabulek. Vzhledem k obsáhlosti a rozmanitosti studií bylo vhodné, dle mého názoru, zpracovat zvlášť závěry zahraničních studií a závěry studií českých.
Studentka pracovala s aktuálními a relevantními zdroji informací, text je psán srozumitelně.

Metodologie výzkumné části

Ve výzkumné části diplomové práce autorka prezentuje kvalitativní výzkumné šetření. Cílem šetření bylo „zmapovat podporu žáků se zrakovým postižením na běžné základní škole“ (s.

55) co do její efektivity, výzev pro vzdělávání. Autorka si dala za cíl definovat také doporučení pro praxi. Výzkumné šetření autorka zpracovávala ve třech školách hlavního vzdělávacího proudu, kde jsou vzděláváni tři žáci s postižením zraku. Diplomantka využila rozhovorů s pedagogy a s asistenty pedagoga jednotlivých žáků. Oceňuji případové studie a popisy toho, jak jsou žáci vzděláváni v jednotlivých školách a v dílčích vzdělávacích oblastech. Přesto postrádám větší hloubku zjištěných informací. S ohledem na prezentované otázky kladené pedagogům a asistentům pedagoga se domnívám, že se čtenář nedozvídá v textu komplexní zjištěná data – např. informace pedagogů ke spolupráci s SPC u všech tří žáků.
Z výzkumného šetření je sice patrné velké zaujetí autorky pro dané téma, avšak výzkumné šetření mohlo být zpracováno precizněji, komparativněji, s četnějším využitím autentických výpovědí. Doporučení pro praxi a diskuse je také poměrně skromná, zvolené téma a využité studie ve srovnávací studii, domnívám se, nabízí širší prostor pro diskusi. Připomínku mám k vyhodnocení VVO3, kdy postrádám jasnější formulaci „výzev“ pro žáky, diplomantka spíše popisuje obtíže či potřeby žáků.

Formální stránka

Formální úroveň práce je dobrá, diplomantka pracovala adekvátně s informačními zdroji, naplnila také etické aspekty práce s daty. Připomínku mám k jazykové úpravě – v textu se místy vyskytují překlepy, špatné tvary zájmen či stylisticky hovorové výrazy jako např. „třída“ místo „ročník“ (s.58), „kluci“ místo „chlapci“ (s.62), což akademickou úroveň textu snižuje.

Závěr:

Diplomovou práci studentky Bc. Adély Pilchovské považuji za zajímavou sondu do oblasti vzdělávání žáků s postižením zraku. Obecně pojatý výzkum však má omezený potenciál co do přínosu práce. Autorka usilovala o získání zajímavých dat a přinesla kvalitně zpracovanou srovnávací studii v teoretické části práce. Výzkumné šetření však mohlo být zpracováno precizněji. Práce vykazuje nedostatky v oblasti jazykové.

Diplomovou práci *Bc.* Adély Pilchovské *doporučuji k obhajobě a vzhledem k připomínkám navrhuji hodnocení „prospěla“.*

Otázky k obhajobě:
Prosím, formulujte lépe vyhodnocení VVO3: Jaké jsou hlavní výzvy, kterým čelí žáci se zrakovým postižením ve vyučovacích předmětech?
Co považujete za zásadní zjištění Vašeho výzkumného šetření?

V Brně dne 20.1.2025

PhDr. Petra Röderová, Ph.D.